

Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Onderwerp

Adviesaanvraag wijziging Kiesbesluit tbv de
openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en
Saba

1. Inleiding

In reactie op uw verzoek van 2 juli 2009, ontvangen op 16 juli 2009, betreffende een wijziging van het Kiesbesluit ten behoeve van de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba brengt de Kiesraad hiermee advies uit over dat voorstel.

In de Nota van toelichting wordt aangetekend dat de voorgestelde wijzigingen van het Kiesbesluit voortkomen uit het wetsvoorstel tot wijziging van de Kieswet in verband met de nieuwe staatsrechtelijke positie van Bonaire, Sint Eustatius en Saba als openbaar lichaam binnen Nederland. Over dat wetsvoorstel heeft de Kiesraad u eerder, op 23 oktober 2008, geadviseerd¹. De Kiesraad heeft u ook onlangs, op 22 september 2009, geadviseerd inzake de wijziging van het Kiesbesluit in verband met de invoering van het stemmen met een stempas in een stembureau naar keuze binnen de eigen gemeente².

Bij eerstgenoemd advies heeft de Raad inhoudelijk commentaar gegeven op de voorgestelde wijzigingen in de Kieswet met betrekking tot de nieuwe staatsrechtelijke positie van Bonaire, Sint Eustatius en Saba als openbaar lichaam binnen Nederland. De Kiesraad onderschreef in dit advies de hoofdlijnen van dit wetsvoorstel. De Raad tekende hierbij aan het als een voordeel te zien dat, door de regeling van het kiesrecht voor de BES-eilanden zoveel mogelijk onder te brengen in een aparte afdeling, de tekst van de Kieswet zoveel mogelijk intact blijft en dat de bepalingen die betrekking hebben op de openbare lichamen zoveel mogelijk zijn samengebracht in één hoofdstuk. De Kiesraad heeft de tekst van het eerder voor advies voorgelegde wetsvoorstel als vertrekpunt genomen bij onderhavig advies over het Kiesbesluit.

Ook in het thans voorliggende voorstel voor het Kiesbesluit is ervoor gekozen om de bepalingen met betrekking tot het kiesrecht voor de BES-eilanden zoveel mogelijk onder te brengen in de aparte afdeling IVa. Het spreekt voor zich dat de Kiesraad dit ook hier als een voordeel ziet.

SECRETARIAAT KIESRAAD

Datum

29 oktober 2009

Ons kenmerk

2009-0000587785

Inlichtingen

mw.mr.dr.s. K.Th. van
Barneveld
T 070 426 82 19
F 070 426 64 89

Uw kenmerk

2009-0000361343

Blad

1 van 2

Aantal bijlagen

0

Bezoekadres

Herengracht 21
2511 EG Den Haag

Postadres

Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Internetadres

www.kiesraad.nl

Emailadres

kiesraad@kiesraad.nl

---

¹ Ons kenmerk 2008-0000509970

² Ons kenmerk 2009-0000450467

Datum
29 oktober 2009

Ons kenmerk
2009-0000587785

Onderdeel
Secretariaat Kiesraad

Blad
2 van 2

De voorgestelde wijzigingen in het Kiesbesluit richten zich vooral op uitvoeringstechnische consequenties van de wijzigingen in de wet. De Kiesraad heeft deze wijzigingen kritisch tegen het licht gehouden. De wijzigingen geven de Kiesraad aanleiding tot het volgende commentaar.

2. Artikelsgewijs commentaar

A

Wanneer Bonaire, Sint Eustatius en Saba openbare lichamen worden binnen het Nederlandse staatsbestel zal het Nederlands-Antilliaans Burgerlijk Wetboek – omgezet naar het Burgerlijk Wetboek BES – in plaats van het Nederlands Burgerlijk Wetboek daar van kracht zijn. De hier aangehaalde artikelen dienen daartoe vanzelfsprekend te worden aangepast. De Kiesraad heeft hierop geen nader commentaar, maar hecht eraan op te merken dat, waar onder A wordt gesproken van artikel H 2, tweede lid, bedoeld zal zijn H 2, derde lid. Hij verzoekt u dit aan te passen.

B

Deze wijziging leidt niet tot commentaar.

C

Artikel Ya 1 t/m artikel Ya 6

De hier voorgestelde wijzigingen leiden niet tot commentaar.

Plaats: Den Haag

Datum: 29 oktober 2009

w.g. H.R.B.M. Kummeling
w.g. R. Hoorweg